

P A P U S

CABALA

TRADIȚIA SECRETĂ
A OCCIDENTULUI

★

ȘTIINȚA SECRETĂ

Traducere din limba franceză:
RADU DUMA

EDITURA HERALD
București

CUPRINS

Cuvânt înainte

5

CABALA

Partea întâi

DIVIZIUNILE CABALEI

TRADIȚIA EBRAICĂ ȘI LUCRĂRILE CARE SE REFERĂ LA EA

§1. Considerații preliminare	9
§2. Masorah	11
§3. Mishnah	13
§4. Talmudul	17
§5. Cabala	17
Analiza Zoharului	22
Cabala practică	25

Partea a doua

ÎNVĂȚĂTURILE CABALEI

CAP I. Preliminarii	31
CAP II. Alfabetul ebraic	36
CAP III. Numele divine	45
CAP IV. <i>Sephiroth</i>	61
CAP V. Filozofia Cabalei	78
CAP VI. Sufletul după Cabala	99

Partea a treia

TEXTELE

Introducere	115
Sepher Yetsirah	118
Cele cincizeci de porți ale înțelepciunii	130
Cele treizeci și două de căi ale Inteligenței	133

Partea a patra
BIBLIOGRAFIA REZUMATĂ A CABALEI

BIBLIOGRAFIA CABALEI	137
§1. Principalele bibliografii ale Cabalei	138
§2. Lucrări despre Cabala	140

ȘTIINȚA SECRETĂ

INTRODUCERE

TRI-UNITATEA - CORESPONDENȚELE ȘI ANALOGIA - ASTRALUL	153
--	-----

CAPITOLUL I

ȘTIINȚA ANTICHITĂȚII - VIZIBILA MANIFESTARE A INVIZIBILULUI - DEFINIREA ȘTIINȚEI OCULTE	155
--	-----

CAPITOLUL II

METODA ÎN ȘTIINȚA ANTICĂ - ANALOGIA - CELE TREI LUMI - TERNARUL - OPERAȚIILE TEOZOFICE - LEGILE CICLICE	160
---	-----

CAPITOLUL III

VIAȚA UNIVERSALĂ - MARELE SECRET AL SANCTUARULUI - LUMINA ASTRALĂ (FORȚA UNIVERSALĂ) - INVOLUȚIA ȘI EVOLUȚIA - OMUL DUPĂ PITAGORA	171
---	-----

CAPITOLUL IV

EXPRIMAREA IDEILOR - SEMNELE - ORIGINEA LIMBAJULUI ISTORISIRILE SIMBOLICE ȘI INTERPRETAREA LOR - TABLA DE SMARALD A LUI HERMES - TELESMA - PIATRA FILOZOFALĂ EXPLICAREA TEXTELOR HERMETICE - GEOMETRIA CALITATIVĂ NUMELE PROPRII ȘI UTILITATEA ACESTORA	183
--	-----

CAPITOLUL V

MAGIA - CELE ZECE PROPOZIȚII DIN „ISIS DEZVĂLUITĂ” DE H.P.BLAVATSKY - TABLOUL MAGIC AL TETRADEI LUI AGRIPPA ASTROLOGIA - CITIREA TABELELOR ANALOGICE ADAPTAREA TERNARULUI	198
--	-----

CAPITOLUL VI

EXPRESIA SINTETICĂ A IDEILOR - PENTACLELE - ȘARPELE ȘI
SEMNIFICAȚIA SA - EXPLICAREA PENTACLELOR - CRUCEA
TRIUNGHIUL - PECETEA LUI SOLOMON - DEVIZA LUI
CAGLIOSTRO (יהודה) - A 21-A CHEIE A LUI HERMES -
CELE TREI LIMBI PRIMITIVE - SFINXUL ȘI SEMNIFICAȚIA
SA - PIRAMIDELE PENTAGRAMA - TRIUNGHIUL
ȘI CARTEA CHENG-PEY

214

CAPITOLUL VII

FRANCMASONERIA - GRADELE SIMBOLICE - GRADELE
TEMLIERE RAMSAY - RITUL PERFECȚIUNII - RITUL
SCOȚIAN

232

CAPITOLUL VIII

PĂMÂNTUL ȘI ISTORIA SA SECRETĂ - RAM -
MARI MESAGERI DIVINI

248

CAPITOLUL IX

FORMAREA TRADIȚIEI OCCIDENTALE - MOISE - CABALA-
ELENISMUL - CREȘTINISMUL - IISUS - ZOROASTRU - ARABII -
TRADIȚIA ORIENTALĂ

267

CAPITOLUL X

MICROCOSMOSUL SAU OMUL - ALCĂȚUIREA OMULUI
CA TRI-UNITATE - MACROCOSMOSUL SAU NATURA -
ARHETIPUL SAU DUMNEZEU - UNITATEA

292

CAPITOLUL XI

PLANUL ASTRAL - FLUIDELE ASTRALE - IMAGINEA
ASTRALĂ - RAPORTURILE OMULUI CU ASTRALUL

311

CAPITOLUL XII

ȘTIINȚA OCULTĂ ȘI ȘTIINȚA CONTEMPORANĂ -
SOCIETĂȚILE INIȚIATICE DIN SEC. AL XX-LEA - MAESTRII
- UNITATEA

327

CAPITOLUL XIII

ESOTERISMUL RUGĂCIUNII „TATĂL NOSTRU” -
COMUNICAȚIILE ACTIVE - ILUMINISMUL - CALEA
MENTALĂ - CALEA EXPERIMENTALĂ - CALEA MISTICĂ -
CALEA UNITIVĂ

332

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea aceasta este dedicată lui Adam Franck, autorul unei remarcabile sinteze despre ceea ce el numea „filozofia religioasă a evreilor”. Datorită perfecte cunoașteri a limbii ebraice, pe de o parte, și a istoriei doctrinelor filozofice, pe de altă parte, cartea La Kabbale¹ a lui A. Franck a devenit o lucrare de referință în domeniu, determinând numeroase imitații și traduceri. Cei ce i-au pășit pe urme datorează o profundă recunoștință acestui maestru care, fără a fi un mistic, a încurajat permanent cercetările esoterice.

La vremea când tinerii gânditori independenți luau atitudine hotărâtă împotriva curentelor materialiste, el s-a ridicat să-i apere cu autoritatea sa de necontestat de filozof profund, dublat de un apărător ardent al spiritualismului. A. Franck a arătat că majoritatea savanților, demni de laudă de altfel pentru rezultatele descoperirilor științifice pe care le-au realizat, sunt constrânși, prin însăși prin pregătirea și specializarea pe care o au, la o abordare prea îngustă a filozofiei. De aici disprețul lor pentru o ramură a cunoașterii umane care, singură, ar putea să furnizeze acea sinteză a științelor la realizarea căreia ei înșiși aspiră; de aici anumite tendințe materialiste, de aici necunoscutul și toate formulele indicând o anumită incapacitate a spiritului uman de a depune un efort susținut, fiind adeseori forțat să tragă concluzii pripite.

Alături de curentul oficial, reprezentat de universități religioase și laice sau de academii de științe, a existat permanent un curent independent, în general puțin cunoscut, alcătuit din gânditori poate prea îndrăgostiți de filozofie, poate prea înclinați spre mistică, curent care rămâne

¹ Vezi Adam Frack, *Doctrina Cabalei*, trad. rom. Monica Medeleanu și Mariana Buruiiană, Editura Herald, București, 2019. (N.tr.)

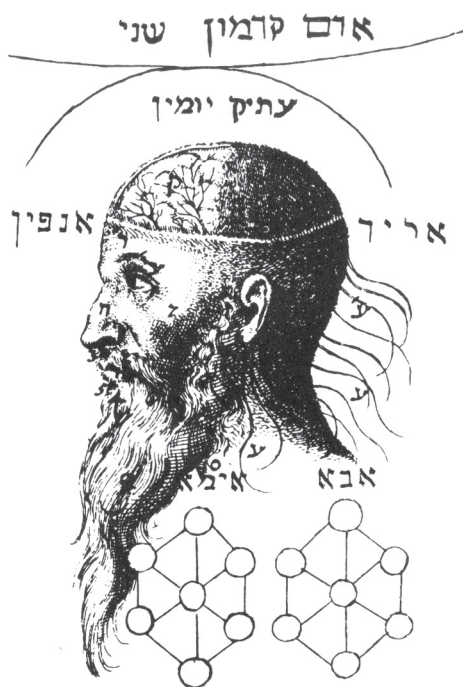
6 | *totuși extrem de interesant și original meritând cu prisosință efortul de a fi cercetat.*

Există în operele lui Jakob Boehme, Martinez Pasqualy sau Claude de Saint-Martin, în lucrările lui Fabre d'Olivet, Wronski, Lacuria sau Louis Lucas, informații extrem de interesante (din păcate prea puțin cunoscute) cu privire la filozofie, psihologie, morală sau logică; acești adepți ai gnozei, acești „alchimiști” moderni și-au închinat eforturile cercetării și descifrării Cabalei, adevărata tradiție secretă a Occidentului.

Papus

CABALA

TRADIȚIA SECRETĂ A OCCIDENTULUI

DIVIZIUNILE CABALEI

TRADIȚIA EBRAICĂ ȘI CLASIFICAREA LUCRĂRILOR REFERITOARE LA EA

§ I. CONSIDERAȚII PRELIMINARE

Cel care abordează pentru prima oară studiul Cabalei nu va fi prea bine lămurit asupra locului exact pe care trebuie să-l atribuie lucrărilor cabalistice, precum *Sepher Yetsirah* și *Zohar*, în raport cu alte tratate ce se referă la tradiția ebraică.

Se știe în general că în Cabala sunt expuse regulile cu caracter teoretic și îndrumările de ordin practic ale științei oculte; însă cu greu se poate discerne raportul existent între textul sacru propriu zis și tradiția esoterică. Toate aceste nelămuriri provin din confuzia care se naște de îndată ce se încearcă *clasarea* nenumăratelor compilații ebraice ajunse până în zilele noastre.

Vom încerca, în cele ce urmează, să stabilim o clasificare cât mai riguroasă a diferitelor lucrări redactate de-a lungul timpului, cu scopul vădit de a fixa tradiția orală. Din păcate nu există, cel puțin după aprecierea noastră, o lucrare suficient de amplă, care să furnizeze informațiile tehnice atât de necesare stabilirii unei bibliografii complete.

La sfârșitul studiului nostru sunt menționate lucrările moderne pe care le-am consultat în vederea elaborării prezentului studiu și, din analiza acestor lucrări, va deveni evidentă dificultatea sarcinii pe care ne-am asumat-o. Iată motivul pentru care nu suntem siguri că am reușit să epuizăm definitiv această vastă problemă, fiind gata să recunoaștem posibilele greșeli și omisiuni pe care le-am fi putut comite, și să acceptăm orice completare pertinentă.

Cei ce posedă anumite cunoștințe despre istoria poporului evreu știu că alături de Biblie a existat, dacă nu din totdeauna cel puțin într-un trecut foarte îndepărtat, o *tradiție* menită să explice și să facă înțeleasă Legea (Torah) atât pentru mulțimea profană cât și pentru o anumită categorie de inițiați. Această tradiție, transmisă de-a lungul vremii exclusiv pe cale orală, se baza pe câteva aspecte:

1. Exista mai întâi tot ceea ce privea *corpul material* al Bibliei. După cum în evul mediu anumite corporații de lucrători aveau reguli stricte și secrete cu privire la construirea catedralelor, tot așa, *construirea* fiecărui exemplar al Bibliei era supusă unor reguli fixe, care constituiau o parte a tradiției;

2. Exista apoi tot ceea ce se privea *spiritul* textului sacru. Comentariile și interpretările vizau cu precădere două aspecte principale: pe de o parte LEGEA, adică ansamblul regulilor ce determină relațiile sociale dintre membrii lui Israel precum și raporturile evreilor cu vecinii și cu Divinitatea; pe de altă parte, DOCTRINA SECRETĂ, adică ansamblul cunoștințelor teoretice și practice prin intermediul cărora se putea ajunge la cunoașterea Omului, a Universului și a Divinității.

Corpul material al textului sacru, partea legislativă a acestui text și partea doctriinală a scrierii sfinte, acestea sunt cele trei mari diviziuni ce fac din tradiția ebraică un tot complet format din corp, viață și spirit.

Când, așa cum se spune în comentariul aflat la începutul cărții *Sepher Yetsirah*, „având în vedere proasta stare de lucruri din Israel”, a trebuit să se ia hotărârea fixării diferitelor aspecte ale tradiției orale, au apărut mai multe lucrări importante, având fiecare menirea de a transmite o anumită parte a acestei tradiții.

Dacă cele afirmate anterior au fost corect înțelese, este lesne de imaginat că stabilirea unei clasificări limpezi și cuprinzătoare a tuturor acestor lucrări nu va fi un lucru simplu.

Tot ce avea legătură cu *corpul* textului, regulile privind modul de a scrie și de a citi Torah (Legea), considerațiile speciale cu privire la sensul mistic al caracterelor sacre, toate acestea au fost fixate în MASORAH.

Comentariile *tradiționale* referitoare la partea legislativă a Torah au format MISHNAH, iar completările *ulterioare* făcute la comentariile tradiționale (ceea ce ar corespunde jurisprudenței noastre actuale) au format GEMARAH. Reunirea într-un tot a acestor două fracțiuni ale părții legislative formează TALMUDUL.

Doctrina secretă era alcătuită din două mari diviziuni: teoria și practica, eșalonate în trei grade: un grad istoric, un grad social, un grad mistic. Ansamblul cunoștințelor cuprinse în aceste două diviziuni constituie CABALA propriu-zisă.

Numai partea teoretică a Cabalei a fost fixată în scris și, o dată cu apariția tiparnițelor, și prin tipărire. Această parte teoretică cuprinde două categorii de învățături:

1. învățătura despre creație și despre misterioasele sale legi (BERESCHIT), rezumată în *Sepher Yetsirah*;

2. învățătura, mai metafizică, despre *esența divină* și despre modurile sale de manifestare (MERKABAH-*Carul cereșc*), rezumată în *Zohar*.

Partea practică a Cabalei a continuat să circule în special pe cale orală, și numai cu mare dificultate poate fi regăsită în câteva manuscrise risipite prin marile colecții.

La Paris, Biblioteca Națională deține unul dintre cele mai valoroase manuscrise a cărui origine e atribuită regelui Solomon. Aceste documente, cunoscute în general sub numele de *clavicule*, au servit drept sursă de inspirație pentru vechile cărți de farmece (*Marele* și *Micul Albert*, *Dragonul Roșu*, *Enchiridion*) sau pentru ceasloavele cuprinzând formule vrăjitoarești care îi împing pe preoți la alienare mintală (*Descântecul lui Honorius*).

Vom analiza mai în detaliu trăsăturile caracteristice ale lucrărilor referitoare la tradiția esoterică, dar mai întâi vom căuta să rezumăm tot ceea ce a fost expus până acum într-un tabel (pag.12) care să ofere o viziune de ansamblu.

§2. MASORAH

Masorah formează *corpul* tradiției; ea tratează despre tot ce are legătură cu partea materială a Torah. *Masorah* cuprinde două aspecte principale:

TRADITION

diverse
care se
referă la
TORAH

Tradiții care se referă la partea MATERIALĂ a textului sacru.
(Fixarea textului)

**Tradiții care
referă la partea
SPIRITUALĂ
a textului sacru
(Explicarea
textului).**

Povestiri. Scrieri. Manieră de a
citi manieră de a scrie textul.
Anumite sensuri mistice ale
caracterelor sacre

Corp

Partea legislativă.
LEGEA.

Reguli diverse.
Obiceiuri. Ceremo-
nia civilă.

Viată

Partea religioasă și filosofică
DOCTRINA SECRETA.
Esoterismul Bibliei.

Suflet

Tradiția primitivă a lui Moise și a marilor
profeti.

**Comentarii despre tradiția lui Moise
(Jurisprudență)**

Bereschit.
Generarea, alcătuirea mistică și raporturile
celor trei lumi.

Merkabah.
Studiul mistic al lumii divine și al raporturilor sale.

Hieroglifism sintetic.
Dezvoltare. Împărire. Transpunere mistică a
literelor și numerelor.

Manuscrise magice atribuite lui Solomon.
(*Magie practică*).

MISHNAH

TALMUD
(Codul
general al
Legii).

GEMARAH

SEPHER
YETSIRA

(Kabbala
teoretică)

ZOHAR

KABBALA

(Aproape nimic
publicat)

TAROT

(Kabbala
practică)

1. Ea pune la îndemână modalitatea de a citi pasajele neclare cu ajutorul punctelor și vocalelor, de a alcătui și pronunța cuvintele și frazele cu ajutorul accentelor. 13

2. Ea consideră consoanele partea exterioară și materială a Bibliei, și de aceea alcătuiește un registru de hieroglife determinat de forma plastică a Torah (maniera de împărțire a cărților, capitolelor, versetelor, forma literelor etc.), fără a explica totuși semnificația acestor hieroglife.

Cercetătorii care s-au ocupat în mod special de Cabala, precum Saint-Yves d'Alveydre, Fabre d'Olivet, Claude de Saint-Martin susțin că *Masorah* – ansamblu de formule în întregime exoterice – avea menirea de a răpi limbii ebraice tot ceea ce ar fi putut conduce la înțelesul secret al Torah.

Unii împart *Masorah* în mare și mică. *Biblia rabinică* a fost tipărită pentru prima dată de Daniel Bemberg, care a lucrat ca tipograf la Veneția (1525) și ulterior la Amsterdam (1727).

§3. MISHNAH

În afară de Biblie evreii ortodocși recunosc și alte traduceri cărora le acordă același respect ca și preceptelor *Pentateuh*-ului.

Transmise inițial prin viu grai și risipite în toate părțile, culese și redactate mai apoi de Iuda cel Sfânt sub numele de *Mishnah*, acestea au fost considerabil dezvoltate de-a lungul vremii de către autorii Talmudului.

Mishnah cuprinde șase secțiuni (*Sedarim*) împărțite în șaizeci de paragrafe sau tratate (*M'sachoth*); fiecare tratat se subdivizează la rândul său în capitole (*Perakim*). O trecere rapidă prin *Mishnah* se va dovedi suficientă pentru a pune în evidență caracterul acestei părți a tradiției ebraice, lăsând să se întrevadă cu claritate ideea particulară ce a stat la baza alcătuirii sale.

SECȚIUNEA ÎNTÂI

*Despre semințe,
cuprinzând unsprezece capitole*

1. Despre rugăciunea și binecuvântarea zilnică. 2. Despre bucata de pământ care aparține nevoiașului. 3. Despre roade-

- 14 | le cărora li se refuză dijma, cum trebuie procedat. 4. Despre heterogeni sau despre animalele care nu pot fi împerecheate; despre semințele ce nu trebuie însămânțate împreună. 5. Despre raporturile anului sabatic. 6. Despre darurile făcute preotului. 7. Despre dijma leviților. 8. Despre a doua dijma pe care trebuie să o plătească proprietarul la Ierusalim. 9. Despre bucătăria preoților. 10. Despre interdicția de a mânca fructele unui pom în primii trei ani. 11. Despre trufandalele și fructele care trebuie aduse la templu.

SECȚIUNEA A DOUA

*Despre zilele de sărbătoare,
cuprinzând douăsprezece capitole*

1. Despre sărbătoarea sabatului. 2. Despre bunurile sociale, adică despre faptul că tot orașul este considerat o singură gospodărie. 3. Despre sărbătoarea Paștelui. 4. Despre ciclul pe care fiecare este obligat să-l dea anual bisericii. 5. Despre slujbele făcute la sărbătorile de iertăciune. 6. Despre sărbătoarea tabernacolelor. 7. Despre diferitele treburi interzise în zilele de sărbătoare. 8. Despre ziua anului nou. 9. Despre diferitele zile de abțință. 10. Despre citirea cărții *Esther*. 11. Despre zilele sărbătorești. 12. Despre sacrificiul anual; despre cele trei înfățișări la Ierusalim.

SECȚIUNEA A TREIA

*Despre contractele de căsătorie și divorț,
cuprinzând șapte capitole*

1. Despre încuviințarea și despre interdicția de a lua în căsătorie pe soția fratelui. 2. Despre contractul de căsătorie. 3. Despre logodnici. 4. Despre modalitatea de a divorța. 5. Despre jurăminte. 6. Despre persoanele consacrate lui Dumnezeu. 7. Despre femeile bănuite de adulter.

SECȚIUNEA A PATRA
*Despre pagubele cauzate
 cuprinzând zece părți*

1. Despre drepturile cuvenite păgubașului pentru daunele suferite. 2. Despre drepturile asupra obiectelor găsite, împrumutate sau lăsate în gaj. 3. Despre vânzare, cumpărare, moștenire, garanție și alte raporturi sociale. 4. Despre jurisdicție în general și despre pedepse. 5. Despre cele patruzeci de lovituri. 6. Despre jurăminte. 7. Despre concluziile generale cu privire la drept și mărturii. 8. Despre ceea ce trebuie să facă judecătorul care din greșeală a judecat strâmb. 9. Despre idolatrie și despre comerțul cu păgânii. 10. Proverbe morale.

SECȚIUNEA A CINCEA
*Despre darurile sacre
 cuprinzând unsprezece părți*

1. Despre daruri. 2. Despre darul făinii. 3. Despre primii născuți. 4. Despre jertfirea animalelor sănătoase sau bolnave. 5. Despre taxa asupra lucrurilor închinat lui Dumnezeu și despre plata acesteia. 6. Despre schimbarea darului. 7. Despre violarea lucrurilor sacre. 8. Despre cele treizeci și șase de păcate pentru care se aplică pedeapsa capitală. 9. Despre darul zilnic. 10. Despre construirea templului. 11. Despre porumbei și turturele.

SECȚIUNEA A ȘASEA
*Despre purificări,
 cuprinzând douăsprezece părți*

1. Despre mobile și modul lor de purificare. 2. Despre cortul în care se află moartea. 3. Despre lepră. 4. Despre rămășițele vacii de purificare. 5. Despre diferitele purificări. 6. Despre băile de purificare. 7. Despre menstrre. 8. Despre faptul că nu trebuie să se mănânce nimic impur înainte de a fi spălat. 9. Despre fluxul seminal. 10. Despre faptul că cel ce s-a îmbăiat rămâne impur până

GEMARAH formează o adevărată culegere de *jurisprudență* bazată pe Mishnah. Reunirea acestor două secțiuni, Mishnah și Gemarah formează *Talmudul*. În legătură cu aceste două culegeri, merită semnalată lucrarea lui Saint-Yves d'Alveydre, *Mission des Juifs*, o adevărată istorie a diferitelor elemente ale tradiției care au legătură cu *Talmudul*. Iată un fragment semnificativ extras din această istorie:

«Mormanul de literatură cazuistică și scolastică care de la întoarcerea din exil a înlocuit puternica intelectualitate a profetilor, și care a continuat să se înmulțească după distrugerea celui de al treilea templu, timp de zece secole, este cunoscută în general sub numele de *Midrash*, „comentariu”.

Principalele cărări care străbat acest munte de literatură se numesc *Hallachah* sau regula căii și *Haggadah*, sau legenda.

Numai în acest ultim capitol au lăsat comunitățile esoterice să iasă la suprafață ceva din știința lor: Cabala, Shemata.

Primele culegeri de *Hallachah* sunt un amestec inextricabil de drept civil și de drept canonic, de politică națională și de metodism individual, de legi divine și de legi omenești, amestecându-se și ramificându-se în nenumărate direcții.

Această operă, interesantă de consultat din mai multe puncte de vedere, amintește faimoasele nume ale lui Hillel, Akiba și Simon B. Gamaliel. Însă redactarea finală a lucrării, realizată în anul 220 d.Ch., i se datorează lui Iuda Hamassi. Ea formează *Mishnah* (de la la *shana*, „a învăța”); suplimentele sale sunt cunoscute sub numele de *Tosephtah* și *Boraita*.

Redactorii perioadei mishnaice, după Soferimii lui Esdras, sunt Tanimii, cărora le-au succedat Amoraimii.

Controversele cu privire la *Mishnah* precum și dezvoltările ulterioare făcute de Amoraimi formează *Gemarah* sau completarea. Aceasta a cunoscut două redactări importante: cea din Palesina sau Ierusalim, la mijlocul sec.al IV-lea d.Ch. și cea din Babilon, în sec. al V-lea d.Ch.